

Ergenlerde Topluluk Hissi Ölçeği Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirliği*

The Reliability and Validity of Turkish Version of Sense of Community Scale in Adolescents

Ahmet AKIN¹, Fatih USTA², Nihal Çelebi EROĞLU³

Özet

Bu araştırmanın amacı Chiessi, Cicognani, ve Sonn (2010) tarafından geliştirilen Ergenlerde Topluluk Hissi ölçeğinin Türkçe formunun geliştirilmesidir. Araştırmanın örneklem grubunu yaşları 15 ile 18 arasında değişen 169'si kız, 222'si erkek toplam 391 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Ölçeğin yapı geçerliği için uygulanan doğrulayıcı faktör analizinde tek boyutlu topluluk hissi modelinin iyi uyum verdiği görülmüştür. Ölçeğin faktör yükleri .40 ile .69 arasında değişmektedir. Topluluk Hissi Ölçeği'nin Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı .87, üç hafta arayla elde edilen test-tekrar güvenirlik katsayısı .84 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyonlarının .35 ile .62 arasında sıralandığı görülmektedir. Analizler sonucunda, Topluluk Hissi Ölçeği Türkçe formunun, ilgili yaş grubu öğrencileri üzerinde, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olarak kullanılabilirliğini göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Doğrulayıcı Faktör Analizi, Ergenlik, Geçerlik, Güvenirlik, Topluluk Hissi

Abstract

The aim of this study is to improve the Turkish version of the Sense of Community Scale developed by Chiessi, Cicognani, & Sonn (2010). The research was conducted on 391 high school students. Results of confirmatory factor analyses demonstrated that the one-dimensional sense of community model fitted well. Cronbach alpha internal consistency coefficient of the scale was found as .87 and three-week interval test re-test reliability

* Bu makale 4-7 Mayıs 2012 tarihlerinde İstanbul Türkiye'de gerçekleştirilen 4. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

¹ Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, aakin@sakarya.edu.tr

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, fatihhusta@gmail.com

³ Yüksek Lisans Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, nihal4941@gmail.com

coefficient was found as .84. The corrected item-total correlations ranged from .35 to .62. Overall results demonstrated that Sense of Community Scale can be used as a valid and reliable instrument in education and psychology.

Keywords: Adolescence, Confirmatory Factor Analysis, Reliability, Sense of community, Validity

Giriş

Aidiyet ve bağlantılı olma duygusu, insanların temel gereksinimleri arasında yer alır (Shaffer & Anundsen, 1993). Topluluk olma duygusu üzerinde ortak bir tanım bulunmamakla birlikte, Rovai (2001) gibi bazı uzmanlar, David W. McMillan ve David M. Chavis tarafından geliştirilen tanımları benimsemektedirler. Buna göre topluluk olma duygusu üyelerin aidiyet hissi, üyelerin birbirlerini ve grubu önemsemelerine ilişkin bir duygu ve üye gereksinimlerinin birlikte olma konusundaki kararlılıklarına bağlı olduğuna ilişkin paylaşılan bir inançtır (McMillan & Chavis, 1986). Topluluk olma duygusunun, temelde bireylerin karşılıklı olarak birbirlerine bağımlı oldukları bir ortamda, güven, etkileşim, paylaşılan değerler ve hedefler üzerine kurulu bir bütün olduğu düşünülmektedir. Belli bir topluluğa bağlı olma üyeler, güvenli bir boyutta kimliklerini ve kökenlerini, duygularını ve ortak geçmişlerini ifade etme özgürlüğü tanımaktadır. Üyeler, toplulukta değerli konumlara sahip olabilir ve benzer geçmişlere ve yaşantılara sahip olan başka üyelerle olumlu ilişkiler kurabilirler (Pretty, Bishop, Fisher, & Sonn, 2006). Topluluk hissi, topluluk psikolojisi alanında önemli bir yer tutmakta ve yıllardır da bilimsel ilgiye üzerine çekmektedir. Bu yoğun ilgiye rağmen araştırmacılar topluluk hissini hem teorik hem de metodolojik açıdan yeterince kavramsallaşmadığını öne sürmektedirler (Mannarini & Fedi, 2009). Topluluk hissi üzerine ilk kavramsal ve teorik çalışmaları yapan araştırmacılardan McMillan ve Chavis (1986) topluluk olma duygusunun dört bileşenden oluştuğunu belirtmişlerdir: ilk bileşen olan üyelik aidiyet hissi olarak tanımlanmıştır. İkinci bileşen olan etki grup için bir farklılık oluşturma ve gruba üyelik ile kendini önemli hissetmektir. Üçüncü bileşen bütünleşme ve gereksinimlerin yerine getirilmesi grup içinde olanakların paylaşılması yoluyla topluluk duygusunu yaşamaktır. Son bileşen olan duygusal bağın paylaşımı üyelerin benzer geçmişleri, ortak yerleri ve benzer deneyimleri paylaştıklarına dair yorumları ve inançlarıdır. McMillan (1996), daha sonra topluluk hissini oluşturan bileşenleri yeniden düzenleyerek, topluluk içinde üyelik, aidiyet duygusu, kabul edilmişliği hissettiren topluluk olma ruhu, topluluğun güvenli, etkili, düzenli olabileceğini hissettiren, güven duygusu, topluluktan karşılıklı yararların geldiğini, desteklendiğini, değerlerin paylaşıldığını hissedilmesini sağlayan karşılıklı alışveriş, “duygusal bağın aynı yer ve zamanda paylaşılmasını sağlayan deneyim, şeklinde sınıflandırmıştır.

Sarason'un (1974) “Topluluk hissi, toplum psikolojisinin çalışma alanında kavramsal bir mihenk taşıdır” şeklindeki iddiasını kabul edersek, yapının teorik gelişimi bu alan için hayati önem taşır. Topluluk hissi, bir toplumun en temel problemi olan ve bireyselleşmenin karanlık yönleri olarak açığa çıkan yalnızlığı, bencilliği ve umutsuzluğu anlamada anahtar bir rol oynamaktadır (Sarason, 1974). Sarason topluluk hissini şu şekilde tanımlamıştır: Topluluk hissi, kişinin kendisini dayayabileceği üyelerinin birbirlerine yardımcı olacağı bir ağda bulunma ve bunun sonucunda yalnızlık yaşamayacağına yönelik duygudur.

McMillan ve Chavis (1986) ise topluluk hissi kavramını, “Üyelerin, kendilerini bir gruba ait hissetmeleri, grubu ve grubun diğer üyelerini önemsemeleri ve üyeler arasındaki bağlılık nedeni ile bir araya gelme gereksinimi duymaları sonucu ortaya çıkan sadakat olarak tanımlanmaktadır (Wang, 2008).

Topluluk hissi yaşamın her döneminde bireyleri değişik boyutlarda etkilemektedir. Bu etkinin en yoğun yaşandığı dönem kimlik arayışı, sosyal etkileşim ve dış görünüş gibi faktörlerin önem kazandığı ergenlik yıllarıdır. Bununla birlikte topluluk hissini önemli bileşenlerinden aidiyet ihtiyacı, sosyal destek ve kabul, ergenlik döneminde özel bir önem kazanır. Özellikle de gençlerin kim olduklarını ve kim olmak istediklerini, kime ait olduklarını, enerjilerini nereye harcayacaklarını ve geleceklerini hangi yönde sürdüreceklerini düşünmeye başladıkları erken ergenlik döneminde önem kazanır (Goodenow, 1993). Evans (2007) ergenlerin sosyalleşeceği alanları yaratan kişiler olarak yetişkinlerin önemli bir rolü olduğunu savunmaktadır. Yetişkinler ergenlere sosyalleşebilecekleri ortamlar hazırlayarak onların sosyal ve psikolojik gelişimlerini desteklemektedir. Ergenler parçası oldukları deneyimlerle farklı sosyal gruplarla ilişki kurma, farklı sosyal rolleri etkileme ve anlamlandırabilme fırsatını yakalamaktadırlar. Bu etkileşimler ergenlerin kişisel ve sosyal kimlik gelişimleri ve sosyal ve psikolojik iyilik halini de içeren diğer pozitif gelişimsel sonuçlar için önemlidir (Evans, 2007; Pretty, 2002).

THÖ'nün ölçüt bağıntılı geçerliğini inceleyen araştırmalarda topluluk hissi; özsaygı (Finlayson, 2007), grup ve aktivitelere katılım (Peterson & Reid, 2003; Speer, 2000; Speer & Peterson, 2000), akıl sağlığı (Bailey & McLaren, 2005; Taylor & Taylor, 1996), yaşam doyumu ve algılanan sosyal destek (Perazza & Constantini, 1998) ile pozitif, depresyon (Parker ve diğerleri, 2001) ile negatif ilişkili bulunmuştur. Topluluk hissini ölçülmesiyle ilgili ülkemiz dışında pek çok araştırma bulunmasına karşın ülkemizde konuyla ilgili tek bir araştırmaya rastlanmıştır. Rovai & Wighting (2005) tarafından geliştirilen Topluluk hissi ölçeği Ilgaz (2008) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. Uzaktan eğitim öğrencilerinde topluluk hissini belirlenmesini amaçlayan ölçek 20 madde ve iki boyuttan oluşmaktadır. Bu araştırmanın amacı, Chiessi, Cicognani ve Sonn (2010) tarafından geliştirilen Topluluk Hissi Ölçeği'ni Türkçe'ye uyarlamak ve ölçeğin geçerlik ve güvenirliliğini incelemektir.

Yöntem

Araştırma Grubu

Bu araştırmanın örneklem grubunu, Balıkesir Sırrı Yırcalı Anadolu lisesinde öğrenim gören 391 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Çoğunluğu 15-18 yaş arasında bulunan öğrencilerin 169'u (%43) kız, 222'si (%57) erkek öğrenciden oluşmaktadır. Ayrıca ölçeğin test-tekrar test çalışması ise üç hafta ara ile 66 lise öğrencisi ile yapılmıştır.

Veri Toplama Aracı

Topluluk Hissi Ölçeği; ergenlerin topluluk hissine ilişkin algılarını değerlendiren ve bireyin kendisi hakkında bilgi vermesine dayanan (self-report) bir ölçme aracıdır. Katılımcılardan ölçek maddelerine 0-kesinlikle katılmıyorum yanıtından 4-tamamen katılıyorum yanıtına kadar değişkenlik gösteren 5'li

Likert tipi bir derecelendirmede görüş bildirmeleri beklenmektedir. Ölçekte yer alan tüm maddelerin puanları toplanarak toplam bir topluluk hissi puanı elde edilebilmektedir. Ölçekten elde edilebilecek en yüksek puan 100, en düşük puan ise 20'dir. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır. Ölçekten alınan yüksek puanlar ilgili bireyin topluluk hissini düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir.

20 maddelik bir ölçme aracı olan Topluluk Hissi Ölçeği için yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin 5 faktörden oluştuğu ve toplam varyansın %62.88'ini açıkladığı bulunmuştur. Akran ile duygusal bağlantı ve destek alt boyutunun (4 madde) toplam varyansın %30,78'ini, ait olma duygusu alt boyutunun (4 madde) %9.28'ini, katılım için fırsatlar ve ihtiyaç doyumu alt boyutunun (4 madde) %9.01'ini, toplum içinde destek ve duygusal bağlantı alt boyutunun (4 madde) %7.64'ünü, etki için fırsatlar alt boyutunun (4 madde) %6.17'sini açıkladığı görülmektedir. Ölçeğin faktör yükleri .53 ile .84 arasında değişmektedir. Beş boyutlu model için uygulanan doğrulayıcı faktör analizinde uyum indeksi değerleri: TLI= .97, NFI= .97, CFI= .98, RMSEA= .06 olarak bulunmuştur. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayıları .74 ile .88 arasında sıralanmaktadır. 15 gün arayla elde edilen test tekrar test güvenirlik katsayısı .99 olarak hesaplanmıştır. Uyum geçerliği çalışmasında Topluluk Hissi ölçeğinin etki için fırsatlar ($r = .35$), ait olma duygusu ($r = .29$), toplum içinde destek ve duygusal bağlantı ($r = .28$), katılım için fırsatlar ve ihtiyaç doyumu alt ölçeği ($r = .22$) ve akran ile duygusal bağlantı ve destek ($r = .27$) alt ölçekleri ile duygusal, sosyal ve psikolojik iyi olma alt ölçekleri toplam puanları arasında pozitif ilişkiler bulunmuştur (Chiessi ve diğerleri, 2010). Geçerlik güvenirlik çalışmalarından elde edilen sonuçlar Topluluk Hissi Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirliğinin sağlandığını göstermektedir.

İşlem

Topluluk Hissi Ölçeği'nin uyarılama çalışması için ölçeği geliştiren Monica Chiessi ile e-mail yoluyla iletişim kurulmuş ve ölçeğin uyarlanabileceğine ilişkin gerekli izin alınmıştır. Öncelikle ölçek İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünde görev yapan 2 öğretim üyesi tarafından Türkçeye çevrilmiş ve daha sonra bu Türkçe formlar tekrar İngilizceye çevrilerek iki form arasındaki tutarlılık incelenmiştir. Yine aynı öğretim üyeleri elde ettikleri Türkçe formlar üzerinde tartışarak anlam ve gramer açısından gerekli düzeltmeleri yapmış ve denemelik Türkçe form elde edilmiştir. Son aşamada bu form, psikolojik danışma ve rehberlik ve ölçme ve değerlendirme alanındaki 4 öğretim üyesine incelenilerek görüşleri doğrultusunda bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu araştırmada yapı geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Ölçeğin güvenirliği iç tutarlık ve test-tekrar test yöntemleriyle, madde analizi ise düzeltilmiş madde-toplam korelasyonu ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenirlik analizleri için SPSS 11.5 ve LISREL 8.54 programları kullanılmıştır.

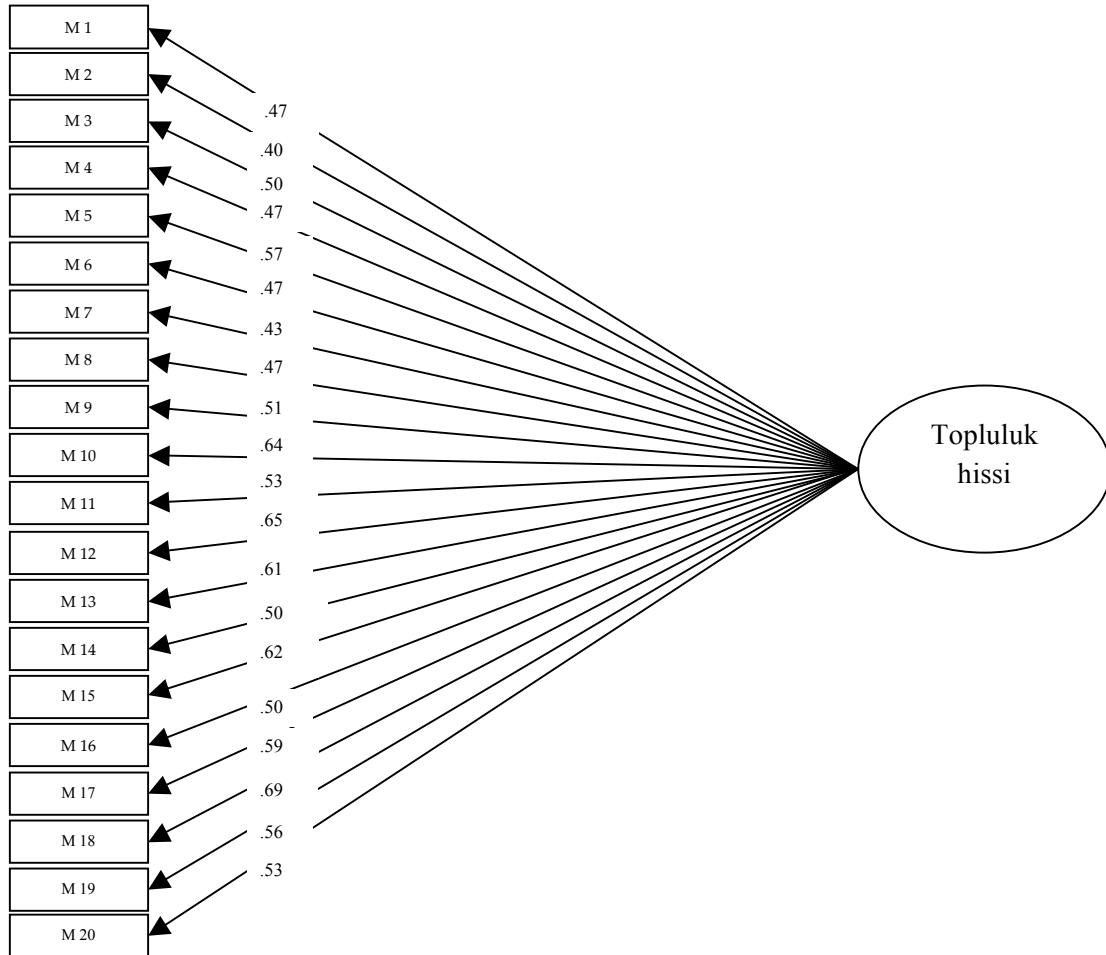
Bulgular

Bu bölümde, Topluluk Hissi Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik çalışmalarından elde edilen bulgular ve yorumlarına yer verilmiştir.

Yapı Geçerliği

Doğrulayıcı faktör analizi;

Topluluk Hissi Ölçeği'nin yapı geçerliği için ölçeğin orijinal formunda bulunan faktörlerin doğrulanması amacıyla DFA uygulanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği için uygulanan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda orijinal formda olduğu gibi beş boyutlu model yerine tek boyutlu modelin uyum verdiği görülmüş ve uyum indeksi değerleri: $\chi^2= 637.53$, $sd= 161$, $RMSEA= .087$, $CFI= .91$, $IFI= .91$, $SRMR= .076$ olarak bulunmuştur. Modele ilişkin faktör yükleri Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1. Topluluk Hissi Ölçeğine İlişkin Path Diagramı ve Faktör Yükleri

Güvenirlilik

Topluluk Hissi Ölçeği'nin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .87 olarak bulunmuştur. Test-tekrar güvenirlik çalışması için Topluluk Hissi Ölçeği'nin Türkçe formu 66 lise öğrencisine 3 hafta arayla iki kez uygulanmıştır. Ölçeğin test-tekrar test güvenirlik katsayısı .84 olarak bulunmuştur.

Madde Analizi

Ölçeğin maddelerinin ayırt etme gücünü belirlemek amacıyla madde analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda, ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayılarının .52 ile .73 arasında sıralandığı görülmüştür. Bulgular Tablo 1'de görülmektedir.

Tablo 1. Topluluk Hissi Ölçeği Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyon Katsayıları

Madde No	<i>r_{jx}</i>	Madde No	<i>r_{jx}</i>
1	.40	11	.47
2	.35	12	.57
3	.44	13	.53
4	.40	14	.40
5	.50	15	.53
6	.40	16	.42
7	.37	17	.50
8	.40	18	.61
9	.45	19	.48
10	.57	20	.46

Tartışma

Bu çalışmada Chiessi, Cicognani ve Sonn (2010) tarafından geliştirilen Ergenlerde Topluluk Hissi Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması ve Türkçe formun geçerlik ve güvenirliğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla uygulanan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda orijinal ölçekteki 5 faktörlü bir yapı yerine tek boyutlu bir topluluk hissi modeli elde edilmiştir. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısının yüksek bulunması iç tutarlılığının yeterli düzeyde olduğunu göstermektedir. Ölçeğin puan değişmezliği test-tekrar test yöntemiyle incelenmiş ve elde edilen güvenirlik katsayısı yüksek bulunmuştur. Araştırmalarda kullanılacak ölçme araçları için öngörülen güvenirlik düzeyinin .70 olduğu (Tezbaşaran, 1996) dikkate alınırca, ölçeğin güvenirlik düzeyinin yeterli olduğu söylenebilir. Madde-toplam korelasyonunun yorumlanmasında .30 ve daha yüksek olan maddelerin, bireyleri ölçülen özellik bakımından iyi derecede ayırt ettiği (Büyüköztürk, 2004) göz önüne alındığında, madde-toplam korelasyonlarının yeterli olduğu görülmektedir. Geçerlik ve güvenirlik çalışmalarından elde edilen bulgular Topluluk Hissi Ölçeği'nin Türkçe formunun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin uyum geçerliğini belirlemek amacıyla, topluluk hissi ile ilişkili olabilecek çeşitli psikolojik yapıları değerlendiren, geçerlik ve güvenirliği kanıtlanmış ölçeklerle Topluluk Hissi Ölçeği arasındaki ilişkiler incelenebilir. Ayrıca bu ölçeğin kullanılacağı araştırmaların yapılması ölçme gücüne önemli katkılar sağlayacaktır.

Kaynaklar

- Bailey, M., & McLaren, S. (2005). Physical activity alone and with others as predictors of sense of belonging and mental health in retirees. *Aging and Mental Health*, 9, 82–90.
- Büyüköztürk, ř. (2004). *Veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Chiessi, M., & Cicognani, E. (2010). Assessing sense of community on adolescents: Validating the brief scale of Sense Of Community in adolescents (SOC-A). *Journal Of Community Psychology*, 38, 276–292.
- Evans, S. D. (2007). Youth sense of community: Voice and power in community contexts. *Journal of Community Psychology*, 35, 693–709.
- Finlayson, T. J. (2007). *Self effects of stigma, sense of community, and self-esteem on the hiv sexual risk behaviors of african american and latino men who have sex with men*. Georgia State University, Yayınlanmamış doktora tezi.
- Goodenow, C. (1993). Classroom belonging among early adolescents: Relationships to motivation and achievement. *Journal of Early Adolescence*, 13, 21-43.
- Ilgaz, H. (2008). *Uzaktan Eğitimde Teknoloji Kabulünün ve Topluluk Hissinin Öğrenen Memnuniyetine Katkısı*, Hacettepe Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Mannarini, T., & Fedi, A. (2009). Multiple senses of community: The experience and meaning of community. *Journal of Community Psychology*, 37(2), 211–227.
- McMillan, D. W., & Chavis, D. M. (1986). Sense of community: A definition and theory. *Journal of Community Psychology*, 14(1), 6– 23.
- Parker, E. A., Lichtenstein, R. L., Schulz, A. J., Israel, B. A., Steinman, K. J., & James, S. A. (2001). Disentangling measures of individual perceptions of community social dynamics: Results of a community survey. *Health Education & Behavior*, 28, 462–486.
- Peterson, N. A., & Reid, R. J. (2003). Paths to empowerment in an urban community: Neighborhood connectedness and community participation in substance abuse prevention activities. *Journal of Community Psychology*, 31(1), 25–38.
- Pretty, G. M. H. (2002). Young people's development of the community-minded self: Considering community identity, community attachment and sense of community. In A. T. Fisher, C. C. Sonn and B. J. Bishop (Eds.), *Psychological sense of community: Research, Applications, and implications* (s. 183-203). New York: Kluwer Academic/Plenum.
- Pretty, G., Bishop, B., Fisher, A., & Sonn, C. (2006). *Psychological sense of community and its relevance to well-being and everyday life in Australia*. Australian Psychological Society Ltd.
- Prezza, M., & Costantini, S. (1998). Sense of community and life satisfaction: Investigation in three different territorial contexts. *journal of community & applied social psychology*, 8, 181-194.

- Rovai, A. P. (2001). Building a sense of community at a distance: A case study. *Educational Technology Research and Development*, 49(4), 33–48.
- Sarason, S. B. (1974). *The psychological sense of community: Prospects for a community psychology*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Shaffer, C. R., & Anundsen, K. (1993). *Creating community anywhere: Finding support and connection in a fragmented world*. New York: Putnam.
- Speer, P. W. (2000). Intrapersonal and interactional empowerment: Implications for theory. *Journal of Community Psychology*, 28, 51–61.
- Speer, P. W., & Peterson, N. A. (2000). Psychometric properties of an empowerment scale: Testing cognitive, emotional, and behavioral domains. *Social Work Research*, 24, 109–118.
- Taylor, B., & Taylor, A. (1996). A wayfinding perspective in mental health: Generating a sense of community among people with multiple handicapping conditions. *Psychiatric Rehabilitation Journal*, 20, 77–81.
- Tezbaşaran, A. A. (1996). *Likert tipi ölçek geliştirme kılavuzu*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları.
- Wang, S.K. (2008). The effects of a synchronous communication tool (yahoo messenger) online learners' sense of community and their multimedia authoring skills. *Journal of Interactive Online Learning*, 7(1), 59-74.

Ek-1 Topluluk Hissi Ölçeği

	Maddeler	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
1	Bu şehirde yaşayan insanlar birbirine destek olurlar.	0	1	2	3	4
2	Bu şehirde yaşayan diğer ergenlerle birlikte çok zaman geçiririm.	0	1	2	3	4
3	Bu şehirde yaşayan birçok insan birbirine yardım etmeye isteklidir.	0	1	2	3	4
4	Bu şehirde yaşayan insanlar işlerini kolaylaştırmak için birlikte çalışırlar	0	1	2	3	4
5	Kendimi, bu şehire ait hissediyorum.	0	1	2	3	4
6	Ne zaman konuşmak istesem, şehrimde birilerini bulabilirim.	0	1	2	3	4
7	Bu şehirde gençler için yeterli iş olanağı bulunmaktadır.	0	1	2	3	4
8	Bu şehirde gençlerin birbiriyle tanışabileceği uygun ortamlar bulunmaktadır.	0	1	2	3	4
9	Bu şehirde diğer ergenlerle yaşamaktan mutluyum.	0	1	2	3	4
10	Yaşadığım şehrin, diğer şehirlere göre bir çok avantajı vardır.	0	1	2	3	4
11	Bu şehirde, benim gibi gençlerin ilgisini çekecek pek çok iş imkanı vardır.	0	1	2	3	4
12	Bu şehrin yaşamak için iyi bir yer olduğunu düşünüyorum.	0	1	2	3	4
13	İnsanların, toplum yararına gerektiği gibi çalışmayan şeyleri değiştirebileceğini düşünüyorum.	0	1	2	3	4
14	Gerçekten, konuya daha fazla eğilirse bu şehirde yaşayan gençler için bazı şeyleri değiştirebilmemizin mümkün olduğunu düşünüyorum.	0	1	2	3	4
15	Burada yaşayan insanlar organize oldukları takdirde hedeflerine ulaşabilme şansına sahip olurlar	0	1	2	3	4
16	Biz gençlere bir şans verilseydi, şehrimiz için özel bir şeyler organize edebileceğimizi düşünüyorum.	0	1	2	3	4
17	Bu şehirde, diğer gençlerle deneyimlerimizi ve ilgi alanlarımızı paylaşabileceğimizi düşünüyorum.	0	1	2	3	4
18	Burası hoş bir şehirdir.	0	1	2	3	4
19	Bu şehirde gençler eğlenmek için pek çok imkana sahiptir.	0	1	2	3	4
20	Şehrimdeki insanlar birbirleriyle işbirliği halindedir.	0	1	2	3	4

Ek-2 Sense of Community Scale

	Items	Not at all true	Not very true	Quite true	Very true	Completely true
1	People in this place support each other	0	1	2	3	4
2	I spend a lot of time with other adolescents that live in this place	0	1	2	3	4
3	Many people in this town are willing to help each other	0	1	2	3	4
4	People in my town work together to improve things	0	1	2	3	4
5	feel like I belong to this town	0	1	2	3	4
6	If I feel like talking I can generally find someone in my town to chat to	0	1	2	3	4
7	this place, there are enough initiatives for young people	0	1	2	3	4
8	In this place, there are enough opportunities to meet other boys and girls	0	1	2	3	4
9	like to stay with other adolescents that live in this town	0	1	2	3	4
10	As compared to others, my town has many advantages	0	1	2	3	4
11	In this place, there are many situations and initiatives which are able to involve young people like me	0	1	2	3	4
12	think this is a good place to live in	0	1	2	3	4
13	I think that people who live here could changes things that are not properly working for the community	0	1	2	3	4
14	Honestly, I feel that if we engage more, we would be able to improve things for young people in this town	0	1	2	3	4
15	If the people here were to organize, they would have a good chance of reaching their desired goals	0	1	2	3	4
16	If only we had the opportunity, I think that we could be able to organize something special for our town	0	1	2	3	4
17	In this place, I feel I can share experiences and interests with other young people	0	1	2	3	4
18	This is a pretty town	0	1	2	3	4
19	In this place, young people can find many opportunities to amuse themselves	0	1	2	3	4
20	People in my town collaborate together	0	1	2	3	4